

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਦੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਖ ਕੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਸਤੀਫੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਣ। ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸੁਖਦੇਵ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਇਕ 1 ਅਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਇਕ 2 ਨੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਇਕ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਇਕ 1 ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਇਕ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਏ.ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਜੇ.

ਚਮਨ ਲਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ.

ਮਹਿੰਦਰ ਦੇਵੀ,- ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1968 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 11.

22 ਜੁਲਾਈ 1970

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV) - ਸੈਕਸ਼ਨ 9, 13(1), 13 (1A) ਅਤੇ 23(1) (a)- ਪਤਨੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ- ਜੇਡੀਕਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ- ਦੀ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਜਿਹਾ ਫਰਮਾਨ— ਕੀ ਪਤੀ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ— ਧਾਰਾ 13 (1 ਏ)- ਕੀ ਧਾਰਾ 23 (1) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ! ਇੱਕ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ. ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ" ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ "ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ" ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਬਚਾਅ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ (ਏ) ਰਾਹਤ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ; ਅਤੇ (ਬੀ)) ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1 ਏ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਪਤਨੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਸੂਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਪਤੀ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤਲਾਕ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1 ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 (ਏ) (ਪਰਾ ੫)

1966 ਦੇ FAO ਨੰ 31 -M ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਡੀ. ਕੋਸ਼ਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 14 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 31 ਜਨਵਰੀ, 1966, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਮਨ ਲਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਹਿੰਦਰ ਦੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਤਲਾਕ ਦੇ ਕੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ.

ਐਚ.ਐਲ.ਐਸ. ਅਰਿਨ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਏ. ਵਾਸਥੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀ .

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; -

ਪੀ.ਸੀ. ਜੇ. ਏ.ਐ.ਐਨ. , ਜੇ.- (1) ਸਖੋਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਮਨ ਲਾਲ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। 26 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਮਹਿੰਦਰ ਦੇਵੀ ਦੇ ਘਰ 21 ਅਕਤੂਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਇੱਕ ਧੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣ

ਲੱਗ ਪਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। 10 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ, ਜੇ.ਅਪੀਲ ਆਈ ਨੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 9। 17 ਮਾਰਚ 1962 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ. ਪਤਨੀ ਮਹਿੰਦਰ ਦੇਵੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਤੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 16 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 23 ਦਸੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 17 ਜੁਲਾਈ, 1965 ਨੂੰ, ਪਤੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬਹਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਪਤੀ ਚਮਨ ਲਾਲ 16 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 23 (1) (a), ਇਸਲਈ, ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1966 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, FAO ਨੰਬਰ 31-M ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸਨੂੰ 14 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੁਹਰਾਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1-ਏ) (ii) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਣ-ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ। ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਲਈ ਅਦਾਲਤੀ ਟ੍ਰਗ੍ਰਾਂਟਾ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਮਿਆਦ 1 ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 (1) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(5) ਸਮੱਚੀ ਮੱਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ, ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“13, ਤਲਾਕ।— (1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਹ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੰਗ

Chaman Lal v. Mohinder Devi (Jain, J.)

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ-

*	*	*	*	❖	*
«	\$	\$	*	❖	\$
4*	4s	4*	4*	"i"	4*

(1A) ਵਿਆਹ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ-

- (i) ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਧਿਰ ਸਨ, ਸਹਿਵਾਸ ਦੀ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ; ਜਾਂ
- (ii) ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਧਿਰ ਸਨ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

##.:;#

* * * * *

23. ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ।- (1) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ-

(1) ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜ਼ਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਤੇ

*	*	#	*	*	4 ਐੱਸ
*	4	*	4	4	4

ਫਿਰ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ।

*** * * * * *

*** * * * * *

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1964 (44 of 1964) ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1A) ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (viii) ਅਤੇ (ix) ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 13 (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (viii) ਅਤੇ (ix) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਤਲਾਕ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਧਿਰ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਜਾਂ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ. ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸੋਧ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (1 ਏ) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ

ਵਿਆਹ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੋਧ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਜਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਸਾਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ" ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ "ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ" ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੀਸੀਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਚਾਹੇ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ (ਏ) ਰਾਹਤ ਲਈ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (ਬੀ) ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1 ਏ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਤਲਾਕ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਜਾਂ ਅਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਤਨੀ ਲਈ, ਜੋ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸੀ ਅਤੇ) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤਲਾਕ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1 ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਰਸ਼ਣ।

(6) ਅੱਗੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਪਤੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, 16 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ਼, ਗਲਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਖੋਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ..

Chaman Lal v. Mohinder Devi (Jain, J.)

- (7) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- (8) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁੰਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ।

ਐਚ. ਆਰ. ਸੋਢੀ ਜੇ.

ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਐਨ ਐਚ ਹੋਰ , - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ.

*

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1970 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 363.

27 ਜੁਲਾਈ 1970

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (III of 1911)- ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ (1952) — ਨਿਯਮ 8-J (2), 8-JJ, 8-L ਅਤੇ 10
— ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ— ਹਰ ਸਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸੋਧ— ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ— ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ